

RAPURUTTO VOIDAAN TORJUA!

SE ON SINUSTA KIINNI!

- **OLE HUOLELLINEN!**
- **VÄLTÄ RISKEJÄ!**
- **ÄLÄ SIIRÄ RAPUJA
TAI PYYDYKSIÄ
VESISTÖSTÄ TOISEEN!**
- **SUMPUTA RAPUJA
VAIN PYYNTIVEDESSÄ!**

**Päivän hyvä työ: pelasta meidät rapurutolta
(täplärärapu vasemmalla ja jokirapu oikealla)**

Rapurutto on pohjoisamerikkalainen sienitauti, joka leviää itiöiden välityksellä ja elää ainoastaan ravuissa.

Rapurutto tuli Suomeen 110 vuotta sitten ja on tehnyt tuhojaan suomalaisissa rapuvesissä siitä lähtien.

Vuosittain rapurutto hävittää jokiravut jopa kymmenestä merkittävästä rapuvvedestä.

Täpläräravut voivat myös kärsiä rapurutosta ja vaikka ne yleensä selviävät ruttotartunnasta, ovat rutt jäljet nähtävissä vielä keitetyissä ravuissa. Täplärärapu kantaa ja levittää rapuruttoa tartunnan saatuaan.

Jokiravut elävät viimeisillä suoja-alueillaan Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa ja niiden selviäminen on jokaisen ravustajan ja kalastajan vastuulla.

Perehdy rapuruton leviämisen estämiseen ja auta jokirapua selviämään hengissä.

MIKSI RAPURUTTO PITÄÄ TORJUA?

Molemmat suomalaiset rapulajit sairastuvat rapuruttoon: jokiravut kuolevat ja täpläräravut vaurioituvat, mutta voivat myös kuolla.

Rutottomat rapukannat ovat kaikkien etu, sillä ravustus on tuottoisaa, ja vahva rapukanta kertoo ympäristön hyvästä tilasta.

Jokirapujen säilyminen suomalaisissa vesissä edellyttää rapuruton torjuntaa! Rapurutto on vakava tauti ja sen aiheuttamat vahingot erittäin suuret.

Useimmat täpläräravut kantavat rapuruttoa kuoresaan ja voivat levittää sen jokirapukantoihin.

RAPURUTON OIREET?

Jokiravut kuolevat rapuruttoon yleensä niin nopeasti, ettei näkyviä oireita ehdi kehittyä. Täpläräruville rapurutto aiheuttaa tummanruskeita pigmenttilaikkuja ja raajojen katkeamista.

**RAPURUTTO EI VAIKUTA RAVUN
KÄYTTÖÖN ELINTARVIKKEENA!**

Jos epäilet rapuruttoa, pyydystä rapuja tautinäytettä varten. Voit lähettää elävät rapunäytteet Matkahuollon kautta osoitteeseen: EELA Kuopion tutkimusyksikkö, Matkahuolto, KUOPIO. Näytteiden lähettämisestä ja vastaanottamisesta on syytä sopia etukäteen Elintarvike ja eläinlääkintälaitoksen (EELA) kanssa (yhteystiedot alla).

Saat tietoa oman alueesi raputilanteesta ja toimista rapukuolemia epäiltäessä lähimmästä TE-keskuksen kalatalousyksiköstä. Osoitteen ja puhelinnumeron löydät puhelinluettelosta tai internetistä osoitteesta www.te-keskus.fi.

Saat lisätietoja myös seuraavista paikoista:

- EELA, Kuopion tutkimusyksikkö, PL 92, 70701 KUOPIO, 017-201451, www.eela.fi
- Raputietokeskus, 03-7521972, www.raputieto.net
- Kalatalouden keskusliitto, 09-6844590, www.ahven.net
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, 0205-7511, www.rkkl.fi

Raputietokeskus 2004

OLE HUOLELLINEN, RAPURUTON LEVIÄMISEN ESTÄMINEN ON HELPPOA!

Mertoja ei saa siirtää pyyntikauden aikana vesistöstä toiseen. Jos pyydyksiä on pakko siirtää, ne on desinfioitava huolellisesti. Menetelmät ovat yksinkertaisia:

- keitä vähintään 10 minuuttia
- kuivaa saunassa, 80°C vähintään viisi tuntia
- pakasta vuorokausi alle -20°C lämpötilassa

Lisää menetelmiä pyyntivälineiden puhdistamiseksi: www.rapurutto.net

ÄLÄ LEVITÄ RAPUTAUTIA!

Älä siirrä rapuja vesistöstä toiseen ilman lupaa. Siirtolupaa voit hakea lähimmästä kalatalousviranomaiselta (TE-keskus).

Rapuruton leviäminen on mahdollista vain huolimattoman toiminnan seurauksena. Vastuu on kalaveden omistajalla, mutta viimekädessä jokaisella kalastajalla ja ravustajalla. Suomalaisen raputalouden tulevaisuus on sinun vastuullasi.

Lisätietoja rapurutosta ja rapuruton leviämisestä: www.rapurutto.net.

VÄLINPITÄMÄTTÖMYYS LEVITTÄÄ RAPURUTTOA!

(Levitä sinä tietoa)

Rapurutto leviää useimmiten:

- sairaiden rapujen mukana
- ravun- ja kalanpyydysten mukana
- rapu- ja kalaistukkaiden mukana

Rapurutto voivat levittää myös nisäkkäät ja linnut, jotka liikkuvat vesistöstä toiseen.

Rapurutto voi levitä myös syöttikalojen mukana. Käytä vain samasta vesistöstä pyydettyjä syöttejä, tai käytä pakastettuja syöttejä.

Muista, että rapuruton leviämisen ehkäisemiseksi rapuja saa sumputtaa vain niiden pyyntivedessä.

Rapuja on aina säilytettävä niin, etteivät ne pääse karkaamaan takaisin vesistöön.

Puhdista pyydykset – torju rapurutto!

